

ΘΕΜΑ: Η ΘΕΣΗ ΤΟΥ ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΥ ΣΕ ΤΡΙΑ ΒΑΣΙΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ

A. Σχέση Πρωθυπουργού/Κοινοβουλευτικής Ομάδας

1. Η εύρυθμη λειτουργία του κοινοβουλευτικού συστήματος επιβάλλει να μπορεί ο Πρωθυπουργός να συγκαλεί όποτε το κρίνει σκόπιμο, την Κ.Ο. και φυσικά να προεδρεύει των εργασιών της. Στο άρθρο 6 παρ. 4 του Κανονισμού Λειτουργίας της Κ.Ο. του ΠΑ.ΣΟ.Κ. επιφυλάσσεται πράγματι και στον Πρωθυπουργό αυτή η δυνατότητα.

3. Για την αποφυγή κάθε παρερμηνείας ως προς το ρόλο του Πρωθυπουργού για τη λειτουργία της Κ.Ο.- ιδίως σε σχέση με τον Πρόεδρό της, ο οποίος κατά το άρθρο 16 παρ. 2 του ΚτΒ είναι ο αρχηγός του κόμματος, θα ήταν καλύτερο να τροποποιηθεί ο ΚτΒ. Στην προοπτική αυτή μπορεί να προβλεφθεί: α) η «καθαρή» (μονιστική) λύση, δηλαδή ο Πρωθυπουργός να είναι, μόνος αυτός, Πρόεδρος της Κ.Ο. του κυβερνώντος κόμματος, β) η «ενδιάμεση» (δυναμική) λύση, δηλαδή ο Πρωθυπουργός να προεδρεύει στην Κ.Ο., μόνον όταν την συγκαλεί ο ίδιος. Και οι δύο λύσεις είναι σύμφωνες με το Σύνταγμα και εναρμονίζονται με τις άλλες διατάξεις του ΚτΒ. Η πρώτη φαίνεται προτιμότερη, γιατί δεν εμπλέκεται στη λειτουργία της Κ.Ο. άλλο πρόσωπο πέραν του Πρωθυπουργού

B. Η κατάρτιση των ψηφοδελτίων

1. Με ιδιαίτερη απόφαση του Συνεδρίου - ενδεχομένως και με τροποποίηση του Καταστατικού - μπορεί να κατοχυρωθεί ο βαρύνων στην πράξη ρόλος του Πρωθυπουργού για την κατάρτιση των ψηφοδελτίων του Κινήματος.

2. Το ισχύον Καταστατικό δεν προβλέπει ανάλογη αρμοδιότητά του. Στο άρθρο 56 έτσι η επιλογή των υποψηφίων βουλευτών και η σειρά αναγραφής τους στα ψηφοδέλτια βασίζεται σε προκριματικές εκλογές μεταξύ των μελών του Κινήματος που γίνονται στις επιμέρους οργανώσεις. Τη σχετική απόφαση λαμβάνει η Κ.Ε. Εξάλλου, ο Εκλογικός Νόμος κινείται στο πλαίσιο της καταστατικής αυτονομίας των κομμάτων (βλ. άρθρ. 34 παρ. 4 του π.δ. 265/1989, το οποίο ρυθμίζει τη δήλωση των εκλογικών συνδυασμών στον Εισαγγελέα του ΑΠ).

3. Ενόψει αυτών, μία νέα ρύθμιση μπορεί να προβλέπει: α) Αποφασιστική αρμοδιότητα του υποψηφίου Πρωθυπουργού για την επιλογή και τη σειρά αναγραφής των υποψηφίων μετά από εισήγηση της Κ.Ε. που διαγράφει γενικές μόνον κατευθύνσεις (η λύση αυτή προβλέπεται στο άρθρ. 20 του καταστατικού της Ν.Δ. και ακολουθείται στην πρακτική από το ΠΑ.ΣΟ.Κ. β) Veto του υποψηφίου Πρωθυπουργού για συγκεκριμένες υποψηφιότητες που αποφασίζει η Κ.Ε. Στην περίπτωση αυτή, υποχρεώνεται η τελευταία να επανεκτιμήσει τις αμφισβητούμενες υποψηφιότητες. γ) Αρμοδιότητα του Πρωθυπουργού να επιλέγει τους υποψηφίους και να προσδιορίζει τη σειρά τους (συνεκτιμώντας βέβαια τα αποτελέσματα των προκριματικών εκλογών στις επιμέρους οργανώσεις), με την επιφύλαξη της οριστικής έγκρισής τους από την Κ.Ε. του Κινήματος. Η τελευταία λύση είναι ίσως επί του παρόντος προτιμότερη, διότι φαίνεται να εξασφαλίζει καλύτερα την αναγκαία ισορροπία της θέσης του Πρωθυπουργού στο πλαίσιο της λειτουργίας του Κινήματος.

Γ. Ο διορισμός νέου Πρωθυπουργού μετά τις εκλογές

1. Από το άρθρο 37 Συντ. προκύπτει με σαφήνεια η δυνατότητα να διορίζεται ως Πρωθυπουργός, μετά τη διεξαγωγή εκλογών, όχι ο αρχηγός του κόμματος που πλειοψήφησε αλλά «εκπρόσωπος» του κόμματος.

2. Είναι λοιπόν δυνατόν, στο πλαίσιο του Συνεδρίου ή άλλης κομματικής διαδικασίας, να συμφωνηθεί ότι ο απερχόμενος Πρωθυπουργός ορίζεται εκ των προτέρων ως «εκπρόσωπος» του κόμματος που θα λάβει μετεκλογικά την εντολή σχηματισμού Κυβέρνησης. Το ίδιο ισχύει, τηρουμένων των αναλογιών, και στη περίπτωση ανάθεσης απλής διερευνητικής εντολής από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας.

3. Η εν λόγω λύση μπορεί να συμφωνηθεί ανεξάρτητα από τη δημιουργία θέσης αντιπροέδρου. Είναι αυτονόητο ότι ο νέος Πρωθυπουργός λειτουργεί αποκλειστικά στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων που του αναγνωρίζει το Σύνταγμα και ο ΚτΒ, και όχι ως οιοσδήποτε «εντολοδόχος» του αρχηγού του κόμματος. Τούτο δεν σημαίνει φυσικά ότι δρά ανεξάρτητα από το Κίνημα, αφού κινείται στο πλαίσιο των αποφάσεων των συλλογικών οργάνων του.

Αθήνα, 5 Ιουνίου 19